

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U101797

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сахненко Володимир Вадимович

2. Sakhnenko Volodymyr Vadymovych

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 16.00.10

Назва наукової спеціальності: Ентомологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 11-12-2020

Спеціальність за освітою: Захист рослин

Місце роботи здобувача: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.33.19

Тема дисертації:

1. Агроекологічне обґрунтування та прогнозування динаміки популяції комах-фітофагів у системах захисту пшениці озимої в Лісостепу України
2. Agroecological Substantiation and Forecasting of the Dynamics of the Insect-Phytophagus Population in Winter Wheat Protection Systems in the Forest-Steppe of Ukraine

Реферат:

1. У дисертації обґрунтовано та удосконалено технологію захисту пшениці озимої від комплексу шкідливих видів комах-фітофагів у системах контролю шкідників із застосуванням моніторингу їх розвитку та розмноження. Оцінено поширення комплексу шкідників за нових технологій вирощування пшениці озимої, що дозволить збільшити виробництво зерна в Лісостепу України. У сучасних технологіях вирощування пшениці озимої обґрунтовано фітосанітарний моніторинг як шкідливих, так і основних корисних видів комах за етапами органогенезу рослин. Уточнено біологію досліджуваних видів комах-фітофагів і визначено особливості їх розмноження від появи сходів до фази виходу рослин у трубку й молочно-воскової стиглості пшениці озимої. Досліджено багаторічно динаміку чисельності личинок двокрилих комах-фітофагів, яка

зростала у вологі роки на 12–18 % у порівнянні з посушливими, що доцільно враховувати в системах вирощування пшениці озимої із застосуванням моделей прогнозу для оптимізації спеціальних хімічних засобів їх контролю у часі та просторі. Визначено основні показники впливу на формування ентомокомплексів пшениці озимої сучасних заходів захисту посівів з урахуванням факторів агроценозу зокрема, сівозміни, систем добрив і заходів захисту рослин від насіння до основних етапів органогенезу районуваних та перспективних сортів. В 2002–2019 рр. виявлено особливості 3–4-річної синхронізації масових розмножень основних популяцій шкідників пшениці озимої в регіоні досліджень. Установлено взаємозв'язки чисельності основних шкідливих видів комах з абіотичними, антропогенними та іншими чинниками при вирощуванні пшениці озимої за загальноприйнятими технологіями. Розроблено нові підходи щодо комплексної оцінки особливостей популяційних циклів та ефективності захисних заходів від основних шкідників пшениці озимої в Лісостепу України. Встановлено ефективність сучасних організаційно-господарських та хімічних захисних заходів проти комплексу шкідливих видів комах-фітофагів на основі розроблених моделей прогнозу розмноження комплексу шкідників пшениці озимої. Обґрунтовано технологію внесення бакових сумішей із додаванням до діючих речовин інсектицидів – імідаклопрід, диметоат, хлорпірифос або тіаметоксам і рідкого азотного добрива КАС, 32 %, 1 % при протруєнні і 7–10 % при обприскуванні. Це підвищило ефективність захисної дії інсектицидів на 27,3–35,8 % у порівнянні з іншими варіантами та в середньому на 86,5 % дозволяє контролювати шкідливі види досліджуваних ентомокомплексів.

2. The thesis substantiates the improved technology of protecting winter wheat from the complex of harmful phytophagous insect species in protection systems using development and reproduction monitoring, as well as the distribution of phytophagous complex in new field crop rotations when growing winter wheat, which will increase production in the forest-steppe of Ukraine. The analysis of the long-term dynamics of the number of pests of winter wheat in the conditions of the Forest-Steppe of Ukraine demonstrates the modern features of the formation of phytophagous groups by the stages of organogenesis of cultivated plants and the formation of crop yields. In 2002–2018 in the Forest-Steppe of Ukraine, insect species were found and the structure of the entomocomplex was clarified: soil, leaf-eating, internal sturgeon, sucking harmful insect species, contributed to a decrease in winter wheat productivity by 25–37 %, density of productive stalk growth by 8–14 %, the spread of insect pathogens to 24 % of the surveyed areas, as well as a decrease in winter hardiness and grain quality by 21 and 36 %, respectively. At the same time, marginal spraying of wheat shoots with a winter insecticide with the content of the active ingredient imidocloprid, 0.15 l/ha with a urea-ammonia mixture (CAM, 32 %), and reliably reducing the number of adult pests. Continuous spraying of crops with insecticides with etc. dimevit (1 l/ha) with CAS solution, 32 %, 10 l/ha was also found to reduce the number of larvae of swedish, black wheat flies and other phytophagous insects compared to the control. The high efficiency of modern protective measures against the complex of harmful species of insect phytophages on the variants with the use of prediction models for the reproduction of the complex of winter wheat pests has been noted. In particular, tank mixtures with the use of active substances flutriafol and Tiabendazole, carbendazimiv with the addition of active substances – imidacloprid or dimetoate or chlorpyrifos and cypermethrin, or lambda-cyhalothrin. This helps to reduce the number of the complex of harmful insect species and does not exert a negative impact on beneficial species of organisms, and also increases the effectiveness of the protective action by 27.3–35.8 % of modern preparations and allows controlling up to 86.5 % of harmful insect species in the structures of the agrocenosis compared with conventional technologies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Доля Микола Миколайович

2. Dolia Mykola Mykolaiovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 16.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Доля Микола Миколайович

2. Dolia Mykola Mykolaiovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 16.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Писаренко Віктор Микитович
2. Pysarenko Viktor Mykytovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 16.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Саблук Василь Трохимович
2. Sabluk Vasyl Trokhymovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 16.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Стригун Олександр Олексійович
2. Stryhun Oleksandr Oleksiiovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 16.00.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Патика Микола Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Патика Микола Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.